СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИНГИЗ, МАҲСУЛОТНИНГ ТАННАРХИНИ КАМАЙТИРИНГИЗ, СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ УЧУН КУРАШИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь чақириқларидан)

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

25 ОКТЯБРЬ 1966 й.
1-йил чиқиши.
СЕШАНБА
№ 100.
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Бугунги янгиликлар

УКРАИНЛАРНИНГ ИККИ БИНОСИ

Бугун Муқимий кўчасида Луганск қурилиш поезди бинокорлари меҳнат қилаётган қурилиш майдончаси байрам тусини олди. Бу ерда янги уй-жойларни фойдаланишга қабул қилиб олувчи давлат комиссияси 23-номерли янги уйни бирма-бир кўздан кечирди. Ҳар бир секцияси уч-тўрт хонадан иборат ва пешайвонига эга бўлган 40 квартирали тўрт қаватли бу уй етти ой ўрнига муддатидан олдин беш ой ичида фойдаланишга топширилди.

Қабул қилиш комиссиясининг аъзоси, шаҳар архитектура ва планлаштириш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Маямсин Луганск қурилиш участкасининг бошлиғи Виктор Александрович Павленкони катта муваффақият билан қизғин табриклади.

Бу уй қурилишида Л. П. Нагорянский бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси, А. Ф. Карлова бошлиқ пардозловчилар бригадаси ажойиб меҳнат намунасини кўрсатдилар. Улар қурилиш ишини уч сменалаб олиб бордилар.

Биринчи муҳташам уйнинг ташқарисига Ўзбекистон ва Украина халқларининг мангу дўстлигини акс эттирувчи хотира тахтаси ўрнатилган. Қурувчилар бир неча кунлардан кейин яна бир 48 квартирали уйни фойдаланишга топшириш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

Бугун қардош украин бинокорлари-ю киевлик азаматлар ҳам ўзларининг қисқа муддат ичида қуриб битказган уйларини фойдаланишга топширдилар. Яна бир неча кундан кейин бўёғи анқиб турган бу уйларда бирин-сирин ҳовли тўйлари бошланади.

Бугундан бошлаб РСФСР, Қозоғистон, Қирғизистон, Арманистон, Грузия, Озарбайжон, Лэтвия, Литва, Эстония қурувчилари тайёрлаган дастлабки уйлар навбатма-навбат фойдаланишга топширилади.

Ҳимматингизга ва жасоратингизга балли, қўли гул қардош бинокорлар! Сиз ўз ваъдангизнинг устидан чиқа бошладингиз.

Халқ саломатлиги сессия муҳокамасида

Бугун Октябрь район Советининг X чақириқ X сессияси бўлди.

Сессияда район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Ю. А. Ишчанов, район соғлиқни сақлаш доимий комиссиясининг раиси Т. Раҳимжонов район аҳолисига медицина хизматини янада яхшилаш ҳақида доклад қилдилар. Сессияда сўзга чиққан нотиқлар корхоналарда, кўчаларда гигиена қоидаларига риоя қилиш, барча шифохоналарда янги иш тажрибаларини қўллаш ҳақида ўзларининг иш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Об-ҳаво

Шу кеча-кундузда Тошкентда ҳаво очиқ бўлади.

Бугун кечаси 1—3 даража иссиқ бўлади. Эртага кундузи 16—18 даража иссиқ бўлади.

ЁҚИЛҒИ БАЗАСИНИНГ ТАШАББУСИ

Бугун бортларига тўлатиб кўмир ортилган 180 юк машинаси, «Октябрь» массиви томон йўл олди. Машиналар бу массивда уй-жой қураётган оилаларнинг узоғини яқин қилди. Массивнинг янги аҳолиси «Узлесстрой»га қарашли Тошкент ёқилғи базасининг маъмурияти ташкил қилган бу ташаббусдан жуда ҳам мамнундир.

Ёқилғи базаси массив аҳолисига кўнгилдагидек хизмат кўрсатиш мақсадида у ерда ҳафтасига уч марта ишлайдиган қабул қилиш пунктини очди.

Ёқилғи базаси бундан ташқари «Партия XXI съезди» массивида ҳам ана шундай хизмат уюштиришга киришди.

МОСКВАДА НАШР ЭТИЛДИ

Бугун редакциямиз Москвадаги Бадиий адабиёт нашриётидан хушхабар олди.

Нашриёт талантли ўзбек ёзувчиси Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар» ва «Меҳробдан чаён» романларини битта китоб ҳолида нашр этди. Романларни ўзбек тилидан рус тилига Леонид Бать, В. Смирновалар таржима қилишган. Китобга филология фанлари доктори Иззат Султонов сўз боши ёзган.

* * *

Келгуси йили Абдулла Қаҳҳорнинг 60 ёшга тўлиши муносабати билан унинг юбилейи бўлади. Шу муносабат билан нашриёт Абдулла Қаҳҳорнинг «Синчалак» деган ном билан бир неча асарларини нашр этди. Китобга ёзувчининг повести, «Кўр кўзнинг очилиши» «Мастон», «Майиз емаган хотин». «Бемор», «Ўғри», «Анор», «Миллатчилар», «Иллар» «Қизлар», «Асрор бобо», «Минг бир жон», «Даҳшат» каби ҳикоялари киритилган.

ЙЎЛОВЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Бугун «Уздорстройтрест» қурувчилари катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Улар Луначарское қишлоғида йўл усти кўприги қурилишини асосан тугалладилар. Ҳозир сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Бир неча кунлардан кейин у муддатидан илгари фойдаланишга топширилади.

ҚИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

Кўкча Оқтепасидаги 1-сабзавот сақлаш комбинатида ҳар куни иш қизғин. Эртадан то кечгача картошка, пиёз, олма, анор, қовун, тарвуз ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ортган машиналар бу ерга тинмай келиб туради. Уни комбинат директори ўртоқ Комилжон Муҳаммадкаримов ҳамда склад мудири ўртоқ Обиджон Хусановлар бошлиқ ишчилар қабул қилиб олишади.

Бу комбинат шу ой ичида 4 минг тоннадан ортиқ картошка, 400 тонна олма, 650 тонна пиёз, 15 тонна анор, 38 тонна беҳи, 483 тонна полиз маҳсулотлари қабул қилиб олди. Бу ишларни амалга оширишда комбинат ишчиларидан Усмон Раҳимов, Фатхулла Аюпов, Тамара Кондрашова, Закир Акимов, Ҳатира Тўлаганова ҳамда экспедитор Ҳамид Зиямуҳаммедовлар ғайрат кўрсатдилар.

Комбинатга маҳсулот қабул қилиб олиш ва уларни саралашда Савдо техникумининг меҳнатсевар студентлари ҳамда Октябрь, Фрунзе, Ленин райони озиқ-овқат маҳсулотлари савдо шохобчалари хизматчилари ҳам яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Бугун комбинат ишчи ва хизматчилари РСФСР дан келтирилган 200 тоннадан ортиқ картошкани қабул қилиб олдилар.

Байроқ доришуносларда

Тошкент фармацевтика институтининг студентлари Сирдарё областининг Ильич районидаги 1-совхозда бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Улар олий ўқув юртлариаро мусобақада ғалаба қозониб, Сирдарё областининг Кўчма қизил байроғини олишга муяссар бўлдилар.

Институт студентлари кунига хирмонга 70 — 80 тоннадан «оқ олтин» дурдоналарини тўкмоқдалар.

Суратда: янги Тошкент бунёдкорларидан бири — «Чимкентстрой» тресты бетончилар бригадасининг бошлиғи Валерий Скороходов. У бошлиқ бригада азаматлари Чилонзорда янги турар-жой биноларини муддатидан олдин топшириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

А. ПАЛЕХОВ фотоси.

«ЎЗСОВПРОФ» ПЛЕНУМИ

Бугун темир йўлчилар маданият саройида Ўзсовпрофнинг X пленуми бўлиб ўтди. Пленумда Ўзсовпроф раиси М. Зоидов «Касаба союзларнинг ташкилотчилик ишларини янада кучайтириш ҳақида» доклад қилди.

ПАРТИЯ ХОДИМЛАРИ СЕМИНАРИ

Бугун Фрунзе район медицина муассасалари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг навбатдаги семинари бўлиб ўтди.

Семинарда «Аҳолига медицина хизмати кўрсатишнинг янги формаларини жорий этишда партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида» 17-поликлиника бош врачи А. Эшонхўжаева доклад қилди. Докладни муҳокама қилишда медицина муассасалари бош врачлари ҳам қатнашдилар.

Пропагандистлар йиғини

Бугун эрталаб Тошкент олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, олимлари, партия ва совет ташкилотларининг ходимлари Бекобод ва Олмалиқ шаҳарларига жўнаб кетишди. Улар бу шаҳарларда бугун бошланган марксизм-ленинизм асослари мактаблари пропагандистларининг область семинарини олиб борадилар. Семинарга уч юзга яқин пропагандистлар таклиф қилинган.

Семинар қатнашчиларига Ленининг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» деган асари ҳақида, «Партия мамлакатда социализм қурилишининг ташкилотчисидир», «В. И. Лениннинг сўнгги мақолалари», «Партия пропагандасига педагогика ва психология масалалари». «Партия тарихи машғулотларини ўтказишда пропагандистларнинг вазифалари» каби кўпгина темаларда суҳбатлар ўтказилади.

Семинар тўрт кун давом этади.

ЕР ШАРИДАН ХАБАРЛАР

ШАРМАНДАЛИ ЯКУНЛАР

ВАШИНГТОН. 89-Чақириқ АҚШ конгрессининг иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

АҚШнинг Вьетнам халқига қарши олиб бораётган урушига конгресс аъзолари асосий эътиборни бердилар. Конгресс Оқ уйнинг ва Пентагоннинг Шарқи-жанубий Осиёдаги агрессив сиёсатини қувватлаб маъқуллади. Вьетнамдаги уруш кенгайтирилаётганлиги муносабати билан қилинган қўшимча харажатларни қоплаш учун конгресс ўзининг ўтган сессиясида миллиард-миллиард доллар пул ажратди.

Негрларнинг гражданлик ҳуқуқлари тўғрисидаги қонунлар борасида ҳам бу сессия конгресс тарихига мудҳиш саҳифа ёзди. Жумладан, оқ танли кишилар яшайдиган районларда негрларнинг уй-жой сотиб олиши ва ижара олишига шу вақтгача йўл қўйилмай келаётганлигини тақиқлашни кўзда тутган қонун лойиҳасини конгресс тасдиқламади.

Американинг камбағал оилаларига кўмаклашмоқ учун ҳукумат томонидан ажратилган арзимас маблағларни ҳам конгресс қарийб икки баравар қисқартирди.

Мамлакатда урушга қарши ҳаракатни бостиришга қаратилган антидемократик қонун лойиҳаси конгресс ишининг охирида вакиллар палатасидан тасдиқлатиб олинди. Шу қонунга кўра, АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши чиқишга журъат этган америкалиқлар узоқ муддат қамоққа ва катта пул штрафи тўлашга ҳукм қилинадилар.

ФАШИСТЛАР РАҲБАРИ ҚОЧИБ ҚОЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. Америка фашистларининг раҳбари Рокуэлл Сан-Францискода ирқчиликни ёқлаб нутқ сўзламоқчи бўлган эди. Намойишчилар бунга йўл қўймадилар. Нацистлар «Фюрери» нутқ сўзлаш учун автомобилда турганида норозилик намойишига тўпланган 1000 дан кўпроқ киши бу автомобилни ўраб олди ва уни қочиб кетишга мажбур этди.

Фашистни полиция қўриқлаб турди. Бироқ, полиция ҳомийлиги ҳам ёрдам бермади.

АДАНДА ПОРТЛАШ

ЛОНДОН, (ТАСС). Рейтер агентлиги хабар беради: кеча Адан атрофидаги нефть қувури икки марта портлаш натижасида шикастлантирилди. Ана шу нефть қувури орқали шаҳардан 22 километр узоқликдаги «Бритиш петролеум компани» нефтни тозалаш заводидан Аданга нефть ва газ келтирилади.

Портлаш натижасида, деди маҳаллий хавфсизлик органларининг вакили, нефть қувурида ёнғин бошланиб тезда ўчирилди. Бироқ Адан электростанциясига газ бериш тўхтатиб қўйилди.

Инглиз мустамлакачиларига қарши курашаётган Адан ватанпарварлари бу йил учинчи марта нефть қувурида диверсияни амалга оширдилар. Улар май ойида «Бритиш петролеум компани» компаниясига қарашли резервуарни портлатган эдилар. Резервуардаги 4 минг тонна керосин ёниб кетди. Июнь ойида эса ана шу компанияга қарашли нефть қувуридан бири портлатилган эди.

СИГНАЛЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Пресс ассошиэйшн агентлигининг хабар беришига кўра, «Жодрелл бэнк» радиообсерваторияси «Ойга учирилган янги рус ракетасининг кучли сигналларини» қабул қилган. Обсерватория директори Бернард Ловелл, бизлар «Луна-12»нинг парвозини бир неча кун давомида кузатиб туриш ниятидамиз, деди.

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ МАРРАГА ЕТДИ

Тошкент областининг қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 24 октябрда давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар.

Область колхоз ва совхозлари тайёрлов пунктларига 317 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб бердилар. Топширилган ҳосилнинг 84 проценти биринчи сортларга қабул қилинди

Машина терими плани анча ортиғи билан бажарилди. Терим агрегатлари билан 24 октябрга қадар 170 минг тоннадан ортиқ ёки ялпи ҳосилнинг ярмидан кўпроғи териб олинди.

Оққўрғон, Юқори Чирчиқ, Бўка, Калинин, Орджоникидзе ва Ўрта Чирчиқ районларининг колхоз ва совхозлари катта муваффақиятларга эришдилар.

Юқори Чирчиқ районининг хўжаликлари пахта ҳосилдорлиги жиҳатидан энг юксак кўрсаткичга эришдилар. Бу ерда ҳар гектар майдондан ўрта ҳисобда 32,1 центнердан пахта олинди. Орджоникидзе районида пахта ҳосилдорлиги 27,6 центнерга етказилди.

Область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 49 йиллиги байрамини муносиб кутиб олиш учун ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб давлатга пландан ташқари яна 25 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

Шунингдек область давлатга дон, жун, узум ва полиз экинлари маҳсулотлари сотиш йиллиқ планларини ҳам муддатидан илгари бажарди.

Шу йилнинг 20 октябрига қадар область хўжаликлари давлатга 224 минг тоннадан кўпроқ луб маҳсулотлари, 135 минг тонна сабзавот, 13,8 минг тонна картошка, 11 минг тонна мева, 17 минг тонна гўшт, 47,3 минг тонна сут, 26 миллион дона тухум ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бердилар.

Пойтахт области пахтакорларининг ажойиб ғалабасида Тошкент шаҳри машинасозларининг «пўлат от»лари мададкор бўлди.

Суратларда: [1]. Тошкент областида биринчилар қаторида зафар қучган Бекобод районининг илғор пахтакорларидан — механизатор ўртоқ К. Эгамбердиев. «Победа» колхозидаги у бошлиқ бригада гектаридан 36 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олган. Моҳир механизаторнинг ўзи «зангори кема» букнеридан 100 тоннадан зиёд «оқ олтин» тўкди. [2]. «Зангори кема»лар «оқ олтин» денгизида [3]. Пахта тайёрлаш пунктида. Бу ерда ҳам ишчилар тайёрлаган механизмлар пахтакорларга мададкор бўлмоқда.

М. Нуриддинов фотолари

ИНСОН ОДОБИ БИЛАН...

БОЛА АЗИЗ, ОДОБИ-ЧИ?

Ёшу кексанинг кўзи ўртада қаддини хам қилиб турган йигитда. Маҳалла отахонлари бир-икки савол берганда ҳам индамай тураверган бу йигит одамнинг ғашини келтирадиган даражада «маданият»ли кийинган, сочлари, соқол-мўйловларигача бошқаларникидан бўлакча бўлиб ажралиб турарди. Бакенбардаси ёғзигача келган, зулукка ўхшаш мўйлов, сочи қизларникидай ўсиқ, елкасига тушиб туради. Эгнида олачипор кўйлак.

— Қани, Нуриддин полвон, бўлар иш-ку, бўлиб бўлган. Бундай бошингизни кўтариб, атрофдагиларга, отангизга тик боқиб, кеча кечаси қандай «қаҳрамон»ликлар қилганингизни бемалол гапириб бераверинг энди, — деди дружина советининг раиси Саидакбар Акрамов.

Шунча одамнинг битта унга боқиб турганидан дами ичига тушиб кетган Нуриддиндан ҳамон садо чиқмагач:

— Ўзлари журъат этмаган бўлсалар мен гапириб берақолай, — деди маҳалла комитети раисининг муовини Қудратилла Лутфуллаев, — кечагида ётар олдидан ўртоқ Акрамов билан атрофни айланиб юрсак, қоронғида биттасининг овози келди.

— Ҳеч қаёққа кетмайсанлар! — дейди.

Овозидан кайфи борлиги билиниб турибди. Тузукроқ қарасак, мана шу «паҳлавон» кечки сменадан ишдан чиқиб келаётган қизларга пўписа қиляпти. Бизнинг қорамиз кўриниши билан қизлар севиниб, йўлларида давом этишди. Бу киши ўзларини қоронғига олдилар...

— Мана оталари ҳам шу ерда ўтирибдилар,— Шукур акани ҳаммангиз яхши биласиз. Жуда яхши одамлар. Лекин бола... Мана аҳволни кўриб турибсизлар, нега бундай, нотўғри ишдан қайирсангиз бўлмайдими, десак, «кучим етмайди», ниҳоллигидан буколмадим, энди таёқ бўлиб қолди, измимга юргиси йўқ. Нима қилишимга ҳайронман, деб ҳасрат қилиб қолдилар. Бола азиз, одоби ундан азиз, дейишганлари бежиз эмас. Нуриддинбекка шу қад, шу қомат билан тумонат одам олдида изза бўлиб туриш лозиммиди? Йўқ, албатта.

Энди кўпчилик нима дейди, нима қўяди. Бугундан бошлаб ўғил маҳалланики бўлди.

— Ўғлим, соч-соқолни ўстириб юришни мартаба деб биласизми? — деди маҳалла оқсоқолларидан бири мулойимлик билан.

— Ўзингизни тартибга келтиринг, ука... Замонавий кийининг, ҳеч ким сизга яхтак ё беқасам кийгин деяётгани йўқ. Лекин оммадан ажралиб, олабўжидек юриш жуда хунук. Бу маданиятлиликка кирмайди. Ташқи кўринишга зеб бергандан кўра, ички гўзаллик, қалб гўзаллигига интилиш керак,— деди 1-мактаб ўқитувчиларидан бири, — қадамингизни ҳам ўйлаброқ босинг.

Севиб, ардоқлаб, алоҳида бино қўйиб парваришлаган ниҳоли ўсиб, энди ҳосилга кирай деганда совуқ уриб кетган боғбон кўйига тушган ота — Шукур Шарипов ўтирган жойида сингиб, йўқ бўлиб кетаётгандай сезади ўзини. Унинг аҳволини кўриб, кўпчиликнинг раҳми келди. Нуриддинга яна бир-икки аччиқ гаплар айтиб, уялтирилгач, олдига қатъий талаб қўйилди. Отангни беҳурмат қилмайсан. Соч-соқолингни олдирасан, олачипор кийимингни киймайсан. Безорилигингни яна битта такрорлайдиган бўлсанг, маҳаллада ўрин йўқ сендай одамга. Тинчимизни бузма! — дейилди унга. Сўнгра қилган ишларига пушаймом бўлгани ва иккинчи такрорламаслиги ҳақида тилхат олинди. Кўплан қуён ҳам қочиб қутулолмайди, дейишади. Октябрь районидаги «Ўзган» маҳалласида шундай. Озгина тартибсизлик юз бердими, бундан жамоатчилик огоҳ бўлиб туради ва кенгайтирилган актив йиғилиб, дарҳол бу иш ўртага олинади...

...Нуриддин Шарипов шу суҳбатдан сўнг ўзини ўнглаб, қадамини бажо боса бошлагани ҳамманинг юзига табассум югуртирди. У эртасига эрталабоқ сочларини олдириб, оқсоқолларга салом бериб ўтгани маҳалла аҳлини ниҳоятда хушнуд этди.

Партия ва ҳукуматимиз бугунги кунда алоҳида аҳамият-бераётган муҳим тадбир —таълим-тарбия масаласини намунали йўлга қўйган бу маҳалла жамоатчилигининг кўпчилиги билан суҳбатлашиб, улар ташаббусига бошқа маҳаллалар жамоатчилигининг ҳам эргашишини истаб, маҳалла жамоатчилигининг иш тажрибасини газетамиз орқали баён этишни лозим топдик.

Қуйида сиз маҳалла активларининг сўзлари билан танишасиз.

АХЛОҚ ДАРСИ КИРИТИЛСИН

Мен газета минбаридан туриб, битта нарсани таклиф қилмоқчиман. Катта-кичик ўқиб, сизлар ҳам бир нима дерсизлар. Балки кўпчиликка маъқул бўлар. Худди шу газетанинг ўзида «Гўзаллик гўзал» деган материал босилган эди газета очилган пайтларда. Ана ўшанда Марказий телеграф остановкасида яшайдиган Тошпўлат опанинг фикри ёзилганди. Мен ҳам шуни демоқчиман. **Бола тарбиясига, ахлоқ, одобга оид, болани коммунистик руҳда тарбиялашга доир дарс ўтилса мактабларда. Негаки, болаларимиз яхши ўқимишли бўлишяпти-ю, шарм, ҳаё, каттага ҳурмат, кичикка шафқат ҳали ҳам кўнгилдагидек эмас.**

Ўша дарсда ота-она обрўси, ҳуқуқи, юриш-туриш, гаплашиш маданияти ўргатилармиди. Масалан, ҳозирги ёшларда катта гапирсин, деб андиша сақлаш йўқ. Мен биламан, мен гапирай, дегиси келади ҳаммасининг. Кейин каттага йўл берай, демайди. Ўзим ўтиб олай, дейди. Лоақал салом беришни ҳам лозим билмайди баъзи ёшлар. Кийинишлари ҳам ҳар хил бўлиб кетяпти. Ҳамма шундай кийиняпти, мен ҳам шундай кийинишим керак, деб бўйи етиб қолган қизларимиз айниқса ўтиришганда тиззалари кўриниб турадиган кўйлаклар, юпқалар кийишади. Кўз тушганда одам ўзини ўнғайсиз сезади. Маданиятли бўламан, деб, кўр-кўрона модага эргашиб, кулгили ҳолатда қолишаётганини билишмаса керак-да. Мана шуларнинг қанчалик хунуклигини тушунтирилармиди ўша ахлоқ дарсида.

Ёлғон гапириш, инсофсизлик, бировнинг ҳаққига хиёнат қилиш нақадар хунуклигини, бировнинг шаънини эҳтиётлаш, нафсни тия билиш каби қатор инсоний хислатлар ёшлик-дан сингдириб борилса, биз ҳар куни «ундоқ юрма, бундоқ юр, бу яхши, бу ёмон» деганимиздан кўра тезроқ кор қилармиди. Бўлмаса, гапнинг очиғи, ҳозирги болаларнинг баъзилари одоб нималигини у қадар билишмайди ҳам.

Назирбек АБДУБЕКОВ,
маҳалла комиссиясининг раиси.

Бир ёқадан

Жамоатчилик бола тарбиясида жуда яхши ёрдам беряпти. Маҳалладаги деярлик ҳар бир оила боласининг қандай ўқиётгани, қандай баҳолар олаётгани билан қизиқади. Мана, Қудрат акамлар, Наби акамлар, Шокировларнинг оиласини, яна жуда кўп оилаларни бунга мисол қилиб кўрсатишим мумкин. Ундан кейин шахсий пенсионер Ҳожимат отанинг оиласини ҳам алоҳида тилга олиш керак. Кўктош участкасидаги энг яхши оилалардан деса бўлади улар оиласини. Болалари жуда ҳам тартибли. Нуриддин ота оиласи ҳам худди шундай. 9-«а» синфида ўқийдиган Жамолхон Иноғомованинг онаси ҳам тез-тез хабар олиб туради.

Бундан ташқари маҳалла кексалари мактаб ремонтида яхши ёрдам беришди. Санаб кўрсак, галма-галдан қирқдан ортиқ отахон бизга кўмаклашибди. Биз ҳам ўз навбатида маҳаллага қўлимиздан келганча ёрдам беряпмиз. Жамоатчиликни қизиқтирадиган турли лекциялар уюштиряпмиз. Масалан, яқинда республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Раҳимжон Усмоновнинг бола тарбиясига оид суҳбатини маҳаллadagилар мароқ билан тинглашди. Шунингдек, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Шоҳид Зоҳидов ҳам тарбия ҳақида лекция ўқиди. Умуман мактабимиздаги қирқ ўқитувчи агитатор.

Ота-оналар комитетининг раиси Ғани Толипов шахсий пенсионер бўлишига қарамай, ишларимизда яхши ёрдам беряпти. **Бизнинг бугунги кундаги вазифамиз бола тарбиясида жамоатчиликнинг ролини оширишдир. Мактаб, оила, жамоатчилик бир ёқадан бош чиқариб, тарбия масаласига баравар киришмасак бўлмайди.** Чунки фақат ўқитувчиларнинг ўзигина ҳеч нарса қила олмайди. Баъзида оилада бола тарбиясига шароит етишмайдиган пайтлар бўлади. Шунақада албатта маҳалла активлари, жамоатчилик аралашиши керак. Лекин биз маҳалламиздан жуда хурсандмиз. Айрим камчиликларимизни бартараф қилишда жуда яхши ёрдам беришяпти.

Манзура ЮСУПОВА,
1-мактаб директори.

Маҳалла активлари участкаларда бўлиб ўтган воқеани ўртага солиб, тез-тез суҳбатлашиб турадилар.

С. МАХОВ фотоси.

МАСЛАҲАТ БИЛАН ЭЛ ТИНЧ

Лангар кўчасидаги 7, 8-тупиклар қарайди менга. Ишхонам ҳам шу ерда. Бадиий тикув фабрикасида қоровулман. Кўчадаги майда болаларнинг юриш-туришига кўз-қулоқ бўламиз. Ундан ташқари баъзи эл тинчи, оила тинчини бузадиган катталар билан ҳам тўқнашишга тўғри келади. Масалан, 8-тупикда Ваҳоб Юнусов дейдигани бор. Қачон қараманг, маст-аласт. Хотини, бола-чақаси хафа, қўни-қўшнилар ороми бузилган.

Маҳаллада элликлаб одам йиғилиб, унинг хулқини муҳокамага қўйдик.

— Шу ерда яшайдиган бўлсанг, ахлоқингни тузат, бўлмаса истаган жойингга кет. Маҳалла тинчини бузма. Орамизда сенингдекларга ўрин йўқ,— дедик.

Айбига иқрор бўлди. Ҳозир у одатини ташлади. Шу кўчанинг 17-уйида турадиган Ҳожимурод деган йигит бор. Отаси урушдан қайтиб келмаган Она бечора кўзининг қорачўғидай ардоқлаб, авайлаб катта қилди. Энди катта бўлиб, эсини танигандан кейин ҳалиги бола босар-тусарини билмай қўйди. Ишламайди ҳам, ўқимайди ҳам. Бир куни муштипар она келди:

— Содиқжон, нима қилай, жон ука! Ўғлимга кучим етмаяпти. Бўйсунмай, менсимай қўйди. Ёрдам беринглар, барака топкур!

Ҳожимуродни чақиртирдик. Ўртага олдик. Хуллас, йигитнинг ҳужжатларини тўғрилаб, ишга жойлаб қўйдик. Онаси Собира опа Толипова жуда миннатдор бўлди. Йигит ҳозир тузуккина ишлаб юрибди.

С. ҚОСИМОВ,
дружина советининг аъзоси.

Танқид тўғри йўлга солади

Мен шундоқ тушунаман. Кўчадаги ҳар бир бола менинг болам. Кимни кўрсам, номаъқул иш қилаётган бўлса, «Ҳай, ундай қилма, тўғри юр! Папкангни тўғри ушла, бировни турткилама», демасдан туролмайман.

Кўпчилик шундай қилади. Баъзида шу боланинг ота-онаси эшитиб қолади бу гапларни. «Раҳмат ота, бундан кейин ёмонлик қилса, қулоғидан чўзинг, гапга кирмагандан кейин шундай қилиш керак»,—деб миннатдорчилик билдиришади. Лекин айрим пайтларда, аксинча, ота-она ўртага тушиб, болани ёқлаб, сиздан хафа ҳам бўлишади. Шунинг учун баъзи кексаларимиз зада ҳам бўлишган. Нима қиламан аралашиб, балога қолиб кетаман, дейишади. Тўғри-да, ҳар кимга ҳам тинчлик керак. Масалан, Силиқ ота Акромов қўшнисининг боласига танбеҳ бериб, қаттиқ хафа бўлди. Назар коптоп тепишни яхши кўради. Ёш ўсмир куч-ғайратини қаерга қўйишини билолмайди. Бир куни коптокни чунонам тепибдики, ота бечоранинг токчада турган чинни идишлари синибди. Ўшанга «яхши иш қилмаяпсиз, ўғлим», деб бир-икки оғиз гапирган экан, Назарнинг онаси:

— Сизнинг нима ишингиз бор, бировнинг боласида. — деб анча мунча баланд-паст гапларни гапирибди.

Гаплашиб қолган эдим, отанинг дили сиёҳ, хафа бўлиб воқеани бир бошдан сўзлади.

Шунинг учун мен ўйлайманки, тарбия ҳамманинг иши. Мана шундай орага тушган ота-оналарга ҳам унча-мунча гапириб турнишимиз, нотўғри иш қилишаётганини, тарбияни бузишаётганини уқтиришимиз лозим. Фарзандни ким севмайди? Ким уни эркалагиси, ардоқлагиси келмайди? Лекин фарзанд ҳам шунга лойиқ бўлиши керак-да, албатта.

Нуриддин ШАМСИДДИНОВ,
Оқсоқоллар совети раисининг муовини.

БИР ОИЛА

Дружина Советимизда 12 аъзомиз бор. Ҳаммалари виждонан ишлашади. Галма-галдан постда турамиз. Маҳаллани бир-бир айланамиз. Ўткир Шамсутдинов, Ҳасан Ҳасанов каби депутат йигитларимиз бор, иш кўзини жуда билишади. Чакки қадамларни дарров пайқаб, қадамини тўғрилашади барака топкурлар.

Ундан кейин бизнинг ишимизга маҳалладаги оқсоқоллар, соғлиқни сақлаш, хотин-қизлар, медицина каби ўнлаб советларимиз бор. Шу совет аъзолари, жамоатчилик ишимизда жуда яхши ёрдам беришади. Маҳалла аҳли бир оиладек. Ҳамма бир-бирининг ишига аралашиб кетаверади.

— Хой, кимнинг боласисан, тўғри юр!— дейилади хиёл чатоқ иш қилаётган кўринса. Иноқлик яхши иш беряпти. Бўлмаса 12 одамнинг ўзига қолса, ҳеч нарса ҳам қилиб бўлмас эдику-я.

Маҳаллада қилган ишларимизнинг энг яхшиси ичкиликка қарши ашаддий кураш олиб борганимиз бўлди. Бу ўзи энг ёмон нарса-да. Ичган одамдан уят қочади. Ҳаёсиздан нима кутиш мумкин. Ҳамма беодоблик, номаъқулчилик ўшанинг қўлидан келаверади. Оғзига боди кириб шоди чиқади. У учун на катта бор, на кичик. У на андишани билади, на бошқани.

Маҳаллада ичкиликка мук кетган Карим Обидов дейдиганимиз бор эди. Ўзи доктор бўлса ҳам ичишда ундан ўтадиган йўқ эди. Ҳайф докторлик Уйидаги нотинчлик бутун маҳалланинг тинчини бузарди. Тўртта боласи бор. Каттаси техникумда ўқийди. Муяссари бешинчи. Муҳаббати тўртинчи синфда, кенжаси қўлда Бечора болалар ота дастидан безиллаб, уйларига киргилари келмай, қўрқиб туришар, бу можаронинг гувоҳи бўлган ҳар қандай одамнинг ҳам жони ачир эди. Аёлининг ҳолини кўрсангиз

Эр келадиган пайт бўлдими, кўзлари даҳшатдан олазарак, кичкинтойини бағрига босиб, қўшнима-қўшни қочиб, паноҳ қидириб юрарди.

Биз Каримга нуқсонини яхшиликча айтдик. Бўлмади. Қаттиқ ҳам гапирдик. Доктор номингиз бор, иснод етказманг шу касбдаги одамларга, деб огоҳлантирдик. Гапимизга кирмади. Бир чидадик, икки чидадик. Сира бўлмагандан кейин шартта маҳалла ҳайъати йиғилиб, кўпчилик бўлиб ўзимиз суд қилдик. Ҳукм чиқардик Халқ ғазаби ёмон бўлар экан. Одамлар жуда қаттиқ кетишди.

Хуллас, ахири «Безори ота», деб тўрт йилга кесдириб юбордик.

Ҳозир оиласи тинч. Болаларнинг афтига ранг югурди. Улар илгаригидек уйларига юракларини ҳовучлаб киришмайди. Юзлари табассум кўрадиган бўлиб қолди. Ўқишлари ҳам, давоматлари ҳам яхшиланди. Бизнинг ҳам кўнглимиз тинч.

С. АКРОМОВ,
дружина советининг раиси.

ИНСОНГА ИШОНЧ

Тўртовлон тугал бўлса, тепадагин ундирур, дейишган экан. Биз — маҳалла аҳли тугаллигимиз, бамаслаҳат иш кўришимиздан қўлимиз ҳам, тилимиз ҳам узун бўлиб қолган. Ичимиздан чиққан «печак ўт»ни юлиб ташлашга кучимиз етганидай, йўқ, бу бегона ўт эмас, деб қўл тегиздирмай орамизда олиб қолишга ҳам қурбимиз етиб қолди. Бундай қарасак, жамоатчиликка таяниб, анча-мунчагина ишни қилиб қўйибмиз.

Бундан икки йил олдин Миркамол Жамолов деганимизни фалокат босиб, бошига кулфат тушди. Кустарчилик иши билан шуғулланиб қолиб, қўлга тушди. Ахири кесилиб кетадиган бўлди. Бечора қилган ишига минг пушаймон бўлиб, нима қиларини билмай маъюсланиб қолди. Оиласи, қариндош-уруғлари кўзида ёш...

Ҳеч кимга озор бермаган мўмин-қобил одамнинг аҳволини кўриб, ташвишланиб қолдик. Индамасак, оиласини доғда қолдириб, кесилиб кетадиган. Қараб тура олмадик. Аввал маҳалла активлари ўзаро гаплашиб олдик. Қарасак, ҳаммамизнинг гапимиз бир жойдан чиқяпти. Миркамол бошига тушган иш ўзимизнинг бошимизга тушгандай эди. Аввал кенгайтирилган актив йиғиб, ундан кейин маҳалла жамоатчилигини тўпладигу, масалани — Миркамолнинг аҳволини рўй-рост айтиб, ўртага қўйдик.

— Суддан сўраймиз, кесишмасин, — дейишди халойиқ.

Ўша куниёқ маҳалла номидан судга ариза ёзиб, кафиллигимизга олдик. Бошқа бу иш билан шуғулланмайди, деб сўз бердик.

Инсонга ишонч зўр. Шунча одамнинг гапи ерда қолмади. Сўзимиз инобатга ўтди. Миркамоллар оиласининг севинганини кўрсангиз. Ўзи ҳам тоза миннатдор бўлди... Юзимизни ерга қаратмади азамат. Ишончимизни оқлади. Ҳозир иш жойида тинчгина хизмат қилиб юрибди. Бу кунлар унут бўлиб кетган. Мен буни фақат ибрат учун тилга олдим.

Биз ҳаммаҳаллаларимизнинг тақдирига аралашиб, мана шунақа ишларни ҳам қиляпмиз. Кўпчилик тикилса, тоғ ҳам қулайди. Рост. Кўпчиликнинг қандай куч эканига тажрибамизда амин бўлиб боряпмиз.

Қ. ЛУТФУЛЛАЕВ,
маҳалла комитети раисининг ўринбосари.

Одамларимиз яхши

Маҳалладаги одамларимиз бири биридан яхши. 1948 йилдан бери маҳаллада «Қизил ярим ой жамияти»нинг раиси бўлиб келяпман. Оззалиқ жиҳатиданми, бошқадами... ҳаммалигига ишим тушади.

Жамиятимиз ташкил этилган пайтда аъзолари 18 кишидан иборат эди, холос. Мана, ҳозир беш юз кишига етди. Бу жамият одамларнинг соғлиғини сақлашда яхши ёрдам беряпти. Масалан, яқингинада болалар касаллигига қарши курашда кўпчилик ўз хиссасини қўшди. Маҳалламизда ўттиз киши донорлик қилди.

Назирбек ака, Қудратилла ака, ўртоқ Акромов, Ҳожимат отага ўхшаш кўпгина активларимиз «Қизил ярим ой жамияти»нинг республика съездида қатнашишди, ёрлиқлар билан тақдирланишди.

Биз ишимизни яна ҳам яхшилаш мақсадида кўпгина тадбирлар кўряпмиз. Масалан, Мукамбар Рихситиллаева исмли қизимизни икки йиллик медицина курсига юбориб ўқитдик. Ҳозир 7-болалар санаторийсида ҳамшира бўлиб ишлаяпти. Медицина кадрлари ўз ичимиздан чиққани яхши-да ҳар қалай. Мана Рихси Қодировани ҳам ўқитдик. «Беш» билан битирди барака топкур.

Озодаликнинг яхши йўлга қўйилиши каттакичикка таъсирсиз қолмаяпти. Кўчада кир-чир юрган болаларни кўришса, маҳаллаdagиларнинг ҳаммаси: «Ҳой, юз-қўлингни ювиб ол, эгнингни тозала!» — деб туришади.

Кейин болаларнинг ҳаммасига теккан касал самокатда учишади кўпчилиги. Ўшалар беҳосдан машина тагида қолиб кетишлари мумкин. Нима кўп, ҳозир машиналар ҳаракати кўп. Одам билиб бўлмайди. Шунақаларда ҳам кексаларимиз жуда яхши ёрдам беришади. Шахсан ўзим шу бугун Йўлдошев деганнинг боласини бир ўлимдан олиб қолдим. Самокатига қизиқиб кетиб, шу учаяпти. Рўпарасидан келаётган машина билан ҳам иши йўқ. Елкасидан кўтариб, йўлакка олиб чиқиб қўймаганимда нима бўлишни билмайман... **Кўчадаги болаларнинг ҳаммаси бизнинг болаларимиз. Ҳар бирининг соғлиғига ҳам, озодалигига ҳам, хулқ-атворига ҳам биз жавобгармиз. Буни сира унутмаслигимиз керак.**

Хайри СОДИҚОВА,
«Қизил ярим ой» жамиятининг раиси.

Ибрат олса арзийди

Мен маҳалламиздаги энг яхши оилалар ҳақида гапириб ўтмоқчиман. Асли Кўксув участкасига қарайман. Бу ерда Наби Ваҳобов дейдиганларнинг оиласи бор. Болалари бири-биридан яхши. Узоқдан қорангиз кўриниши билан, қўлини кўксига қўйиб, салом беради энг кичигигача. Бир куни йўлдан кетаётсам, орқамдан биров келаётганга ўхшайди. Лекин шошилиб кела туриб ҳам ҳа деганда олдимга ўтавермади. Кейин нима бўлди-ю, маҳалла кексаларидан бирини кўриб қолиб, сўраша кетдик. Шу пайт мана шу Набижоннинг Абдуғани исмли ўғли чопқиллаганича ўтиб кетди. У бечора кексанинг олдига ўтмай деб истиҳолага борган экан. Унинг баодоблигини кўриб, дилим ёришди. Барака топгур яхши бола экан, деб қўйдим ичимда. Унинг кимнинг ўғлилигини кўришиб турганим кекса айтди. Майда-чуйда болалар кўп. Ҳаммасини одам таниши қийин.

Боланинг битта шу ҳаракати учун шу оилага атайна кириб бордим. Қани, бошқа болалари қанақа экан, дегим келди.

Борсам, ҳаммаёқ саришта-сарамжом, ҳовли чиннидай супирилган. Оилада етти-саккизта бола бўлишига қарамасдан шовқин-сурон йўқ. Ҳамма ўзига яраша бирон бир иш билан банд. Битталари кичкина укасига қараган, бошқалари онасига ёрдамлашган. Мана шунақа. Ўқишларини суриштирсам, бирортасининг ҳам паст баҳоси йўқ. Нуқул тўрт-бешга ўқишар экан. Беш ёшарли Муҳиддин боғчада таълим олади. У синглиси Барнони ўйнатаётган эди... Оилада дам олдим. Қайси бири билан суҳбатлашманг, одоб билан жавоб беришади.

Таълим берган падарингга минг раҳмат, дейсан бу болалар билан суҳбатлашганингда. Улар мени то эшиккача кузатиб, яна келинг, деб қолишди. Биз мана шу каби яхши оилаларни маҳалладаги ҳамма йиғилишларда ибрат қилиб кўрсатамиз. Қани эди маҳалламиздаги ҳамма оилалар ҳам ана шундай бўлса.

Султон ШАРИПОВ,
пенсионер, оқсоқоллар советининг аъзоси.

ДИЛГА ЙЎЛ ТОП

Мен асли шу маҳалладаги 1-мактабнинг ўнинчи синфини кумуш медаль билан битириб, педагогика институтига киришга муваффақ бўлдим. Йўлимга зиё сочган меҳрибон, дилкаш педагогларим — мактабим коллективи яна ўзига чорлади. Институтни битириб ҳам яна шу мактабга қайтиб келдим.

Ёмон билан яхшининг фарқига боришни шу одамлар ўргатишганигами меҳрим, билимим, муҳаббатим, борлиғимни мана шу педагоглик касбига бағишлаганман... Шуниси қизиқки, мактабимиз ўқитувчиларининг кўпчилиги менга ўхшаб ўн йилликни худди шу ерда битиришган.

Бу педагогика коллективимизнинг катта ютуғи, албатта. Улар азалдан ўзаро иноқ, тотув, аҳил.

Биз ҳам катталар изидан боряпмиз. Билмаганимизни бир-биримиздан сўраб ўрганяпмиз. Бир-биримизнинг синфимизга кириб, тажриба алмашиб турамиз.

«Қийин» болаларни тарбиялашда ҳам бир-биримизга кўмаклашамиз. Албатта, беш қўл баравар эмас ўқувчи болалар жуда хилма-хил табиатли. Ҳар бирининг ўзига яраша муомала қилишга тўғри келади. Лекин шуниси ҳам борки, болалар ҳеч қачон туғма ёмон бўлишмайди. Фақат улар дилига йўл топа билиш керак. Шахсан ўз тажрибамда ҳам бир неча шундай мураккаб табиатли болаларга учрадим.

Зеҳни ўткир, уқуви дуруст, лекин жуда ўйинқароқ, шўх бўлади баъзилар. Ундайларга алоҳида ёндошишга, юракларига йўл топишга тўтри келади. Мана, бу йил 9-«б» синф раҳбариман. 35 ўқувчи бор синфда. Ҳаммасининг табиати ҳар хил. Замира Тўлаганова. Насиба Рамазоновага ўхшаш вазмин табиатли, тенгдошларига ҳар томонлама ўрнак бўладиган ажойиб қизлар қатори Мақсад Аҳмедовга ўхшаш сал шўхрок болалар ҳам йўқ эмас.

Лекин мен уларнинг ҳар бирини туғишган ука-сингилларимдек яхши кўраман. Ҳар бирининг ўзигагина хос хусусиятларини, характерларини ўрганганман. Аминманки, улар ҳам мени яхши кўришади. Чунки дарсимда чурқ этган овоз эшитмайман. Дарсимни яхши ўзлаштиришади. Тарбия беришда яхши ўрнак кўрсатиб, янгилишилмаса марра педагогники экан. Биз оталар, оналар изидан оғишмай кетяпмиз.

Зода БОҲОДИРОВА,
синф раҳбари.

Тафтлари босилди

Болаларнинг табиати жуда қизиқ бўлади. Сал нарсага ҳам бир-бирлари билан чиқишолмай қолишади Ҳамма жойда бўлганидек бизнинг маҳалламиз ҳам бундай нарсалардан холи эмас.

Мен уларнинг рўйхатларини олиб бораман. Чунки кўпчилик ўсмирларни ножўя ишлари учун маҳаллага чақиртирамиз. Воқеани суриштириб, аниқлаб айбдордан энди бундай қилмайман, деган тилхат ҳам оламиз.

Масалан, маҳалламизда Тўхтавой ака Умаровнинг болалари бироз ножўяроқ чиқиб қолишган. Кўчатни синдирган, деворни бузган, шунга ўхшаш қатор номаъқул ишлар билан шуғулланишади. Ота-онасига шу гапларни айтсангиз ,унча ёқтиришмайди. Болаларнинг ёнини олмоқчи бўлишади. Яқинда Шавкат билан Шуҳрат — шу кишининг ўғиллари, кейин Равшан Расулов уч киши бир бўлиб 1-мактаб ўқувчиси Баҳром Абдуллаевни уришган.

Тўполоннинг устига Саидакбар ака бориб қолдилар, тўхтанглар, деб ҳай-ҳайлашларига қарамасдан қочиб кетишади...

— Қочганинг билан қаёққа ҳам борардинг, — деб Саидакбар ака тўғри маҳаллага келадилар.

Биз эртасига маҳаллага болаларнинг ота-оналарини, ўқитувчиларини, ўзларини чақиртирдик. Ҳаммалари келишди.

Яхши ўқиш, интизомни бузмаслик, тўполон қилмаслик, мазмунида ота-онадан, болаларнинг ўзларидан тилхат олдик. Маҳалла аҳли қаттиқ назорат остида оладиган бўлди уларни. Ҳозир анча дуруст бўлиб қолишди бу болалар ҳам.

Кейин яна битта воқеани айтиб беришим мумкин. Бу воқеа бўлганига ҳам анчагина вақт ўтди. Ҳозир бу болалар катта бўлиб кетишган. Сергей Горин билан Собир Ориповга ўхшаш ўсмирлар копток тепиб, кўп озор етказишди одамларга. Зарб билан тепилган тўп бехосдан келаётган одамга тегиб кетиши борми,. маҳалла оқсоқолларидан Ҳайрулла ака Олимовнинг, Рая Абиеванинг, Каримбой Обидовларнинг деразалари синди шу коптоқ дастидан. Бу болалар билан ҳам яхшилаб гаплашиб қўйганмиз.

Энди ҳозир бундай ишлар бўлаётгани йўқ. Бир-иккитасига қаттиқ тургандан кейин бошқаларининг ҳам тафти анча босилар экан.

Р. ШАРАФУТДИНОВА,
хотин-қизлар советининг аъзоси, маҳалла комитетининг секретари.

Чилонзор районида кечки сменали ишчи ёшлар мактаби очилди. Бу мактабда асосан янги Тошкентни қуриш учун қардош республикалардан келган қурувчилар ўқимоқда.

Суратда: 11-синф ўқувчиси москвалик шофёр Александр Портнов машғулотларга тайёргарлик кўрмоқда.

Р. ШАМСУДДИНОВ фотоси. (ЎзТАГ) фотохроникаси

ЮБИЛЯРЛАРИМИЗ

САДОҚАТ

Трофим Алексеевич йиғилиш президиумига кўтарилганда, залда гулдурос қарсак янгради. Ҳамманинг чеҳрасида қувонч, ҳаяжон. Раислик қилувчи йиғилишни очиб, бугунги анжуманнинг «гуноҳкори» шофёр Романенко эканлигини таббасум билан эълон қилгач, унинг фаолиятини қисқача таърифлаб берди.

Трофим Алексеевич эса ўзи бу тантанада қаткашяпти-ю, хаёлан умр дафтарини бирма-бир варақлаш билан банд.

...Коллективлаштириш бошланганда чалғини рулга алмаштирган кунини таржимаи ҳолининг илк саҳифаси деб ҳисоблайди. Ўшанда баъзилар, «ота, касбингни қилсанг-чи, нима қиласан, беҳуда уриниб», деганди. Лекин орзу йўлида у ҳеч нарсадан қайтмади. Автомобиль ҳайдаб, элу-юрт юкини енгил қилишдан ҳам шарафли иш йўқ эди унга.

Трофим Андреевич деган механикка шогирд бўлиб, ҳунар ўрганди.

Тетапоя машина ҳайдаб, биринчи бор колхоз юкини хирмонга элтиб бергани ҳали-ҳали эсида. Ўшанда Трофим Андреевич ёнида эди.

— Қойил! — деди устоз. — Машина билан ариқдан ўтиш мана бундай бўлибди. Рулни тикка солганингда борми, тўк этиб ўтириб қолардинг.

Шу-шу Трофим Алексеевич машина билан ҳамроҳ. Моторни ўз юрагидай авайлайди. Иковини ҳам ортиқча уринтирмайди.

Трофим амаки устозининг қадрига етади, уни асло унутмайди.

— Дурга биткулик насиҳатлар айтган эди, — деб хотирлайди у, — машқ вақтида қийналсанг, амалда осон бўлади... Врач киши анатомиясини қандай билса, шофёр машина қисмларини шундай билиши керак... Бир кун шундай бир «саргузашт»нинг гувоҳи бўлдим. Бир ёш шофёр машинага «азоб» беряпти. Қандай қилиб денг? Машинасининг орқа ғилдираги чуқурда. У ерда сув тўпланиб музлаб қолган. «Гўдак» бўлса, рулни тўғри ушлаб, олдинга интилади. Ишим тиғиз бўлса ҳам машинам моторини ўчириб, ёнига бордим. «Таълим олаётганда калланг, қаёқдайди, — дедим — Рулни бир оз чапга бурсангу, олам гулистон-а. Қани, «менга» берчи!» Ярим минут ҳам ўтгани йўқ машина катта йўлга чиқиб олди. Йигитнинг кўзлари чақнаб кетди.

...Трофим Алексеевич хизматини адо этиб юрар экан, транспорт цехининг бошлиғи Андрей Ефимович Арутунян бир йигитни бошлаб келиб қолди.

— Танишиб қўй, Рафиқ. Билмаганингни уялмай сўрайвер. Бизнинг энг моҳир ишчимиз. Трофим Алексеевич Романенко.

Цех бошлиғи чиқиб кетгач, Рафиқ Зарипов:

— Трофим Алексеевич, ўша куни мени чуқурдан суғуриб олган сиз эмасмисиз, — деди.

— Эҳтимол, — табассум ўйнади Романенконинг чеҳрасида.

— Устозим!... — деб Рафиқ уни қучиб олди. Шу-шу улар сирдош, ота-бола.

Бу орада Трофим Алексеевич қанчадан-қанча руль бошқариш орзумандларига ҳунар ўргатди, оқ йўл тилади.

— Авария қилиш мен учун хиёнат қилиш билан баравар, — дейди у шогирдларига уктириб. — сенларга энг ёмон гапим шу.

Мана ҳозир корхонада ўз устозлари қаноти остида Рафиқ билан бир қаторда С. Новосёлов, Г. Абрамов каби йигитлар ҳам муваффақиятли ишлаб юришибди.

Йиғилиш давом этмоқда. Ҳамкасблар, раҳбарлар, шогирдлар бирма-бир чиқиб Трофим Алексеевичнинг шонли меҳнат фаолиятини таърифлашяпти. Ўз ишига моҳирлиги, софдиллиги, ёшларга меҳрибонлиги, коммунист сифатида бажарган ишлари, хуллас, ҳамма-ҳаммасини тўкиб солишди. Чиндан ҳам шундай. Отахон ишчи ўз мажбуриятини доим ошириб бажаради. У бир ойда 60 тонна металл чиқиндиларини элтиши лозим бўлса, аслида 75 тоннадан ошириб юк ташимоқда.

Ўша кунги тантанали йиғилишда Трофим Алексеевич Романенконинг олтмиш ёшга тўлганлиги ва меҳнат фаолиятининг 40 йиллигини нишонлашди. Энди у муносиб равишда давлат нафақаси олиб бемалол дам олиши мумкин эди. Кўнмади. Қалбини ҳаяжон қоплади. Минбарга кўтарилиб, шундай деди:

— Ҳурматли ҳамкасблар, мана ҳозиргина сизларнинг номингиздан корхонамиз директори ўртоқ Карицкий мени номим ёзилган олтин соат билан мукофотлади. Ҳали куч-қувватим жўшиб турибди. Сизлардан ажралиб яшай олишга кўзим етмайди. Ҳаммамиз бир оила аъзолари бўлиб қолганмиз. Энди битта тилагим бор: ана шу соат қанча хизмат қилса мен ҳам халқимизга сизлар билан ёнма-ён туриб яна шунча йил хизмат қиламан.

Залда олқиш янгради. Ҳамма уни қайта-қайта муборакбод этарди.

Ўн беш йилдан буён у шаҳримиздаги ремонт-экскаватор заводининг транспорт цехида фидокорона ишлаб, коллективнинг ҳурмат-эътиборини қозониб келмоқда. Отахон транспортчи йигитлардан қолишмай ишлашга аҳд-қарор қилган экан, бу унинг Ватанимиз олдидаги бурчга, халқимиз бахт-саодати йўлида хизмат қилишга, устозлар таълимига чексиз садоқатининг ифодасидир.

Ғ. КОМИЛОВ.

ОБУНА ҚИЗҒИН

Октябрь районининг барча корхона, муассаса ва мактабларида 1967 йил учун газета ва журналларга обуна қилиш уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Райондаги «Известия» номли 38-мактабнинг ўқитувчилар коллективи ҳам ҳар хил газета ва журналларга обуна бўлишмоқда.

Ўқитувчилардан Л. Черкова, Ғ. Раззоқхўжаев, Т. Ёқубжонов, С. Серих, Ф. Умаров, С. Рустамбековалар марказий газета ва журналларга, шунингдек «Тошкент оқшоми», «Ўқитувчилар газетаси» ва бошқа нашрларга обуна бўлдилар. Юқори синф ўқувчилари ҳам обунада актив қатнашмоқдалар.

М. САИДАЛИЕВА.

Кексалар ташаббуси

Улуғ Ватан урушининг II группа инвалиди ўртоқ Яҳё Орифжонов бошчилигидаги маҳалла комитети (раиси Собир Қосимов), активлардан Нуъмон Ваҳобов, Юнус Расулов, Носиржон Усмоновларнинг ташаббуси билан бу ерда шинамгина чойхона қурилди. Бу қурилишда маҳалла ёшлари, катта-юкичик ўз ҳиссасини қўшди.

Чойхонага кирган киши унинг юксак дид билан безатилганлигини кўриб, бир пиёла чой ичмасдан чиқиб кета олмайди. Бу ерда Ленин бурчаги ҳам бор. Кечқурунлари эса ҳамманинг диққат эътибори зангори экранга қаратилган. Медицина пункти эса аҳоли хизматида. Кекса отахонларимизнинг бундай ташаббусидан Октябрь районидаги «Фаол» маҳалла аҳолиси миннатдор бўлмоқда.

З. ОРИФЖОНОВА.

Игнасиз ва ипсиз

Польшадаги тикувчилик саноати Марказий лабораторияси ходимлари кийим-бош тайёрлашнинг янги, замонавий ва такомиллашган усулларини топиш устида тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Яқинда улар кийим-бош тикишнинг елимлаш усулини ишлаб чиқдилар. Бу усул лаборатория синовидан муваффақиятли ўтди ва ишлаб чиқаришда текширилмоқда. Битом тикувчилик фабрикасида «елимланган» костюмлар кўриниши жиҳатидан одатдаги усулда тикилган костюмлардан фарқ қилмайди, ҳушбичим, кишига яхши ўтиради чоклари анча текис. Мато учун елим рецептурасини ишлаб чиқиш, уни синаб кўриш ва ишлаб чиқаришга бериш бу марказий лабораториянинг ишлаб чиқаришга жорий қилган ютуқларидандир.

Лабораторияда янги ишлар олиб борилмоқда, бу ишлар натижаси келажакда кийим-бош тайёрлаш технологиясини ва унинг ташқи кўринишини янада ўзгартириши мумкин. Янги технология шундан иборатки, бунда мато юқори частотали ток ва ультратовуш ёрдамида бириктирилади.

Кийим-бош тикишда ультратовушдан фойдаланиш баъзи бир тикиш босқичларини осонлаштиради. Масалан, чўнтак тикиш жараёни бир неча ўн секунд ичида бажарилади.

Кийим-бош тикишда ультратовушдан фойдаланиш технология жараёни қуйидагича: матога чўнтак заготовкаси қўйилади ва ультратовуш электроди билан қисилади. Дақиқа ўтиши билан чўнтак материалга мустаҳкам ёпишади. Шундай усул билан тугма тешиги қилинади ва кийим-бошнинг бошқа элементлари тикилади. Бир қатор технология жараёнларини, масалан, тикиш билан дазмол босишни ультратовуш ёрдамида бирлаштириш мумкин.

Матоларни юқори частотали ток ёрдамида бириктириш усули кенг тарқалган. Унинг афзаллиги шундан иборатки, анча катта мато бўлакларини ҳам бириктириш мумкин.

Кийим-бош тикишнинг янги усули ижодкорлари яна кўп масалаларни ҳал этишлари керак. Маълумки, ультратовуш ёрдамида сунъий толадан тўқилган матолар яхши бирикади. Сунъий ва табиий тола аралашмасидан тўқилган матолар қандай бирикади? Ультратовуш тўлқинининг оптимал частотаси қандай бўлиши керак? Бу масалалар устида Польша тикувчилик саноати Марказий лабораториясининг катта коллективи иш олиб бормоқда.

ШИФОКОРЛАРИМИЗ

Олиҳиммат

Йўлдош Қосимов гастрит касалига дучор бўлиб, шифокор ҳузурига келди. Алижон уни хушмуомала билан кутиб олди-да, ҳол-аҳвол сўради ва дори-дармон тайинлади. Парҳезга риоя қилиш муҳимлигини ҳам таъкидлади. Йўлдошвой врачнинг айтганларига амал қилиб, орадан унча кўп вақт ўтмай соғайиб кетди.

...Алижон Мамаев бундан ўн бир йил аввал институтни тугатиб, Калинин районидаги шифохонага врач бўлиб келди. Бу орада олган билимларини амалий иш билан мустаҳкамлади, билмаганларини устозларидан сўради. Беморларни доим хушмуомала билан қабул қилди. Саломатликни аслига келтиришнинг энг асосий омили ишонтириш методи эканлигини у жуда яхши биларди.

Кексами, ёшми, унинг кабинетидан миннатдор бўлиб чиқади. Қўйлиқдаги йирик панелли уйсозлик заводи ҳузуридаги шифохона филиалида ҳам у тез-тез бўлиб туради. Корхона ишчилари аҳволидан хабардор бўлиб, уларга хизмат қилади. Йўлдош Қосимов ҳам шу заводда ишлайди. У Алижонни кўрганда ҳурмат билан унга пешвоз чиқади. Халоскорим деб атайди.

Пенсионер аёл М. Ҳидирбекова ҳам Алижоннинг қўлидан шифо топган. Моҳир бош врач ўз ҳамкасблари Р. Абилова, М. Охунжонова ва бошқалар, билан бирга кишиларнинг миннатдорчилигига сазовор бўлмоқда.

Ж. СОДИҚОВА.

Аввал ўзингга боқ

(Ҳажвия)

— Шундай қилиб, ўртоқлар, тозалик — соғлик гарови! Тозаликка ким эътибор қилмабдур доимо докторларга дардисар бўлади. Яъни айтмоқчиманким, касалдан боши чиқмайди. На фақатки ўзингиз, ҳовли-жойларингиз ҳам озода бўлсин. Турли микроблар анда макон қурмасинлар. Шу билан лекциям тамом, ўртоқлар!

Залда шап-шап этган бир-икки қарсак товуши эшитилди. Оламлар тарқалишди. Лектор Жонкуйдиев ташқарига чиқди. Шу пайт унинг олдига Аҳмаджон деган бир ўртоғи югуриб келиб қолди.

— Эй, бормисан, Аҳмаджон. Ўқишни битирганимизга уч йил бўлди-ю, энди кўришиб турибмиза!

Жонкуйдиев дўстини уйига таклиф этди:

— Ҳовлида хотинжон йўқла, юр бизникига, бир отамлашамиз.

Аҳмаджон Жонкуйдиевнинг эшигидан кириб борди-ю, ҳангу-манг бўлиб қолди. Ҳовли эмас, паранда фермаси эди. Ўрдак, ғоз, курка, товук, хўроз — ҳаммаси ғоқ-ғоқ, қа-қалаб гала-гала бўлиб юришибди. Бир кўланса ҳид ҳаммаёқни пуркаган. Аҳмаджон ўнг қўли билан бурнини ушлади. Шу аснода Жонкуйдиев уни уйига таклиф этди.

Шинамгина уй. Аҳмаджон стулга ўтирди. Рўпарасидаги стол устида кечагидан қолган овқат, бурда-сурда нон, тишлаб ташланган конфетлар юмалаб ётипти. Гала-гала пашша уни устида ўрмалаб ётипти. Қозиқдаги сочиқнинг ранги қанақалигини билиб бўлмайди. (Икки ой бурун ювилган бўлса керак!)

Жонкуйдиев жонини куйдириб стол устидаги ҳалиги «нозneъматлар» устига нон, қанд-қурс келтириб қўйди. Термосдаги чойни чойнакка ағдариб, бир пиёла қуйди-да, Аҳмаджонга узатди. Пиёла ҳам антиқа эди. Ҳамма ёғи доғ-дуғ, шира-шилпиқ. Орқасига нон увоғи ёпишган. Аҳмаджон иложсиз бир ҳўплади. Шу пайт ўзини томоқ оғриғи бўлиб қолаётгандек ҳис этди.

— Жонкуйдиев дўстим, бу... ҳалиги лекциянгни хотинбойингга ҳам ўқимабсан-да? Бундоқ у ёқ-бу ёққа қараб қўярмиди?

— Қўявер, домлани айтганини қил-у, қилганини қилма деган гапни эшитмаганмисан? Лекторлик ҳизмат вазифам. Гапирдим-қўйдим-да. Сабаби тирикчилик.

— Ҳали шунақа дегин? Энди мен сенга ҳам бир мақол айтмоқчиман балки лекциянгга керак бўлар. Аввал ўзингга боқ, сўнг ноғора қоқ, деганлар.

Бу гап Жонкуйдиевга хуш келдими, жилмайиб қўйди...

Турғун ҲИДИРОВ.

ФУТБОЛ

«ЁШЛИК» КУБОГИ МУСОБАҚАЛАРИДА

Кисловодск шаҳрида ВЛКСМ Марказий Комитети таъсис этган «Ёшлик» кубоги мусобақаларининг финал учрашувлари бошланди. Финал учрашувларда мамлакатимизнинг энг кучли олти командаси қатнашмоқда. Белоруссия, Озарбайжон, Ўзбекистон, РСФСР, Москва, Ленинград ёшлар терма командалари бу кубок учун даъвогарлик қилмоқдалар.

Ўзбекистон ССР терма командаси ўзининг биринчи учрашувида Белоруссия ёшлар терма командасига 2:1 ҳисобида ютқазиб қўйди. Республикамиз ёш футболчилари навбатдаги учрашувларини Озарбайжон ёшлар терма командаси билан ўтказадилар.

Москва шаҳрининг ёш футболчилари Ленинград вакилларини 5:2 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Озарбайжон вакиллари эса РСФСР футболчилари билан учрашиб, дуранг натижага қаноат ҳосил қилдилар. Ҳисоб 0:0.

Спорт

РЕСПУБЛИКА БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

Андижон областининг футбол майдонларида республика биринчилиги мусобақалари бошланиб кетди. Бу мусобақаларда олтита энг кучли команда иштирок этмоқда. Кураш доира системасида ўтказиляпти.

Биринчи турда пойтахтимизнинг уч командаси айниқса муваффақиятли қатнашди. Миллионлар кубогининг финал учрашувларида иккинчи ўринни олган ва «Труд» газетасининг мукофотини қўлга киритган «Звезда» командаси Янгиер шаҳрининг «Целинник» коллективини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Пойтахтимизнинг иккинчи бир командаси «Ташкенткабель» заводи футболчилари эса Андижон областининг Москва колхози вакилларини 1:0 ҳисобида таслим қилдилар.

«Восток» футболчилари эса Тошкент областининг Ленинобод колхози футболчилари билан учрашиб, колхоз футболчилари дарвозасини эгаллаш учун калит тополмадилар. Кескин спорт кураши остида ўтган бу матч 0:0 ҳисоби билан тугади.

П. КОНОВАЛОВ.

ФИНАЛ УЧРАШУВ ЎЗГАРТИРИЛДИ

СССР футбол федерацияси 27 октябрда В. И. Ленин номидаги марказий стадионда «Динамо» (Москва) билан Марокаш терма командасининг халқаро ўртоқлик учрашувини ўтказишга қарор қилди. Бу учрашув муносабати билан СССР кубоги мусобақаларининг финал учрашувида беллашадиган «Торпедо» (Москва) — «Динамо» (Киев) учрашуви 8 ноябрга кўчирилди.

«ПОЛИТОТДЕЛ» УЧИНЧИ ПОДГРУППА ҒОЛИБИ

21 октябрда Тошкент областининг марказий «Политотдел» стадионида колхоз футболчилари билан Қарағанда шаҳрининг «Шахтёр» футболчилари ўртасида учрашув бўлиб ўтди. Бу учрашув шу икки коллективнинг бирини олий лигага ўтиш учун икки подгруппа ғолиби билан учрашиш ҳуқуқига муяссар қилар эди. Колхоз футболчилари учун дуранг натижа ҳам қаноатланарли эди.

Учрашувнинг биринчи ярмида ҳисоб очилмаган бўлса ҳам, беллашувнинг иккинчи ярмида меҳмонлар ҳужумчиси Мальцев колхоз футболчилари дарвозасига тўп киритишга муяссар бўлди. Лекин бу ғалаба кўпга чўзилмади. «Политотдел»нинг чап қанот ҳужумчиси Михайлов жавоб тўпи киритишга муваффақ бўлди. Кескин кураш дуранг натижа билан тугади. Ҳисоб 1:1.

Шундай қилиб пойтахт областининг «Политотдел» командаси учинчи подгруппанинг ғолиби бўлди ва биринчи подгруппа ғолиби «Жальгирис», иккинчи подгруппа ғолиби «Заря» командалари билан олий лигага ўтиш учун курашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Бекат. Ҳар ким ўз хаёли билан.

С. КОНЦТОВСКИЙ фотоэтюди.

Фридрих Карл Кауль
Эйхман иши

1960 йил 22 июнь куни Аргентинанинг Эйхман иши бўйича Исроил ҳукумати зиммасига юклаган айбномаси Хавфсизлик кенгашида муҳокама қилинди. Кенгашда совет делегати Американинг НАТОда ўтказаётган сиёсати кўпчилик нацист жиноятчиларнинг халқаро битишувига хилоф равишда жазосиз қолишига сабаб бўлаётганини жуда батафсил тушунтириб берди.

Ғарбий иттифоқчилар томонидан Федератив республикада ҳозир пайдо бўлган аҳвол ҳам мана шу сиёсатнинг натижаси эканлигини айтди.

Хавфсизлик кенгашининг мажлиси мурожаат қабул қилиш билан якунланди. Хавфсизлик кенгаши давлатларнинг суверен ҳуқуқларини бузмасликни тайинлади ва Исроил билан Аргентина ўртасидаги муносабатлар яхшиланиб кетишига умид билдирди. 1961 йил 3 август куни Исроил билан Аргентина ҳукуматлари «можаро тамом бўлганлигини» маълум қилдилар.

Ғарбий Германиянинг расмий инстанциялари Эйхманнинг Исроил ҳукумати қўлига тушиб қолганлиги ва Иерусалимда сўроқ бошланиши кутилаётганлиги ҳақидаги хабардан бироз эсанкираб қолдилар. Бунга қарши кўпчилик оммани кўзғашдан қўрқдилар. Шунинг учун аввалига бу хабарнинг ўзларига ҳеч қандай алоқаси йўқдай қилиб кўрсатдилар. Ҳар ҳолда Эйхман немис, граждани эмас, аргентиналик-ку...»

(Давоми. Боши газетанинг 8—24 октябрь сонларида).

Бониндаги расмий доираларни ваҳимага тушишга мажбур қилган нарса бошқа эди. Улар сўроқ давомида бошқаларнинг ҳам фош бўлиб қолишидан қўрқар эдилар.

Германия Демократик Республикасида эса бу хабар бутунлай бошқа тарзда кутиб олинди. Немис миллатининг манфаатлари йўлида ҳар иккала Германияни бирлаштириш учун курашаётган комитет рейх қулаганидан кейин жазодан қочиб қутулган ҳарбий жиноятчиларни фош этувчи архив материалларини мунтазам текшириб борар эди. Бу комитет Эйхманнинг Исроил жиноят қидирув органлари томонидан қўлга туширилганини ва унинг устидан тергов бошланишини ҳар томонлама табриклади.

ЭЙХМАН СЎРОҚ БЕРМОҚДА

Эйхман ҳали Аргентинадан келтирилмасиданоқ, ўзини тутиб олган исроилликларга шундай ахборот берган эди.

«Мен, қуйида имзо чекувчи Адольф Эйхман, ўз ихтиёрим билан шуларни маълум қиламан: энди, менинг ким эканлигим маълум бўлиб қолган бир пайтда ҳақиқатдан чекиниш фойда бермаслигини кўриб турибман. Мен Исроилга бориш ва адолатли суд олдида жавоб беришга тайёр эканлигимни маълум қиламан. Ўйлайманки, менга ҳимоячи топишади ва мен келгуси авлоднинг тўғри тасаввурда бўлиши учун ўзимнинг сўнгги йилларда Германияда қилган хизматимни рўй-рост тасвирлаб беришга ҳаракат қиламан. Мен буларнинг барчасини ҳеч қандай тазйиқсиз, ўз ихтиёрим билан айтяпман. Мен виждоним олдида тозаланиб олмоқчиман. Мен барча воқеаларни аниқ эслашим кейин ҳақиқатни аниқ айтиб беришим учун керакли ҳужжат ва далилларни топишда ёрдам беришларини илтимос қиламан.

Буэнос-Айрес, 1960 йил май.

А. ЭЙХМАН».

Суд давомида Эйхманнинг адвокати, Эйхман бу аризани ўз ихтиёри билан ёзмаганлигини исботлашга уринди. Лекин кейинчалик Эйхманнинг ўзи ваъдасини бажарди ва ўзининг «Германияда сўнгги йилларда бажарган вазифалари» ҳақида расмий далилларни айтиб берди. Шунга қарамай, унинг ҳикояси жуда ҳам «рўй-рост» бўлмади. Сўроқ 1960 йил 29 май куни соат 16 дан 45 минут ўтганда бошланди. Эйхманни олтинчи бюро (Исроил сиёсий полицияси)нинг бошлиғи Оберст Гофштедтер олдига олиб киришди. Бошлиқ протоколга шу сўзларни ёзиб қўйди.

«Мен капитан Лесс билан биргаликда 1960 йил 29 май куни соат 16 дан 45 минут ўтганда «Махана Ийар» (Исроилда Эйхман қамоққа олинган жой)га етиб келиб, айбланувчи Адолф Эйхманни келтиришга буюрдим. Орамизда немис тилида шундай суҳбат бўлиб ўтди.

Г. Сиз мени танияпсизми? Мен полициядан келдим. Оберст Гофштедтер бўламан.

Э. Худди шундай.

Г. Жаноб Эйхман, менга маълум қилишларича, Сиз ўзингизнинг учинчи рейх деб аталувчи ташкилотда қилган ишларингиз ҳақида ўз истагингиз билан, ҳатто бунга қизиққан ҳолда гапириб бермоқчи экансиз. Шу ростми?

Э. Ҳа, рост.

Г. Бу ўринда ҳеч ким ҳеч кимни мажбур қилмаслигини яхши биласизми?

Э. Худди шундай.

Г. Яхши, капитан Лесс сўроқни ҳозироқ бошлаш учун шу ерда қолади. Сизга баъзи ҳужжатлар керак бўлишини билиб турибман. Капитан Лесс сўроқ давомида Сизга керакли ҳужжатларнинг рўйхатини тузиб чиқади, бизлар имкони борича бу ҳужжатларни Сизга топиб беришга ҳаракат қиламиз. Вассалом.

Махане Ийар, 30. V. 60 Е. Гофштедтер

Ниткав Мишна».

Шундан кейин Эйхман устидан сўроқ бошланди. Сўроқ 1961 йил 17 январгача — 7 ойдан кўпроқ давом этди. Балки Эйхман аввал ҳам махфий тарзда сўроқ қилинган бўлса керак. 1960 йил 29 майдан бошланган очиқ сўроқ эса магнитофон лентасига (бунинг учун 76 лента сарфланган) ёзиб олинди, ҳамда протоколларга кўчирилди. Ленталардан кўчирилган протоколларнинг ҳар бирига Эйхман «лентадаги сўзларимга мос равишда кўчирилган» деб ёзиб, ўз қўли билан имзо чекди.

Эйхман машинистка ўтказиб юборган ҳар бир имло хатони тўғриларкан, брон ерни ўчираркан ёки қўшимчалар киритаркан, ҳар бир сатр тўғрисига ўз исмининг бош ҳарфини ёзиб қўйди.

Магнитофон лентасидан машинкада кўчирилган сўроқнинг умумий ҳажми салкам олти томни (3564 саҳифани) ташкил қилади. Бу улкан протокол шундай сўзлар билан бошланади:

«Бугун — 1960 йил 29 май. Ҳозир соат 16 дан 55 минут ўтди. Жаноб Эйхман, ўз ҳикоянгизни бошлашга тайёрмисиз?

Менимча ҳикояни ўзингизнинг биографиянгиздан бошлаганингиз маъқул...»

Шундан сўнг Эйхман ўз ҳаёти ҳақида сўз бошлайди. Сўроқ олаётганлар ҳозирча унинг суҳбатини бўлмайдилар, хотиржам ва батафсил ҳикоя қилиши учун имконият яратиб берадилар.

Эйхман ҳикоясини Гиммлернинг «американликлар ва инглизларга ўқ узманглар, ҳаммаси тамом бўлди» деганидан сўнг у қўл остидаги ССчиларни тарқатиб юборганлигини айтиб, 1960 йил 2 июнь куни тугатади.

Бу тарзда сўроқ қилиш Эйхманнинг «инсон» сифатида ким эканлигини билиб олишга имконият берган.

Масалан, бир жойда у шундай дейди:

«...Билмадим, биров, мени сеҳрлаб қўйганми дейман, нимани режа қилсам, нимани ўйласам, тақдир шу орзуларимни чиппакка чиқариб юбораверар эди. Ҳар ишда ҳам шундай бўлар эди.

Жаноб капитан суҳбат давомида чиндан ҳам шундай бўлганлигини эшитди».

У ўзи ҳақида йиғлоқилик билан ҳикоя қилишининг устига ҳар икки гапнинг бирида «жаноб капитан эшитдилар» деб мурожаат қилади. Сўроқ олаётганларга молдай ювошлик билан бўйин эгади.

Эйхман ўзининг «кичкина одам» эканлигини, СС иерархиясида ҳеч қандай рол ўйнамаганлигини исботлашга, ўзини оппоқ қилиб кўрсатишга уринар экан, болаларча бегуноҳ кишидай шикоят қилади. Унинг Ванзеяда бўлиб ўтган конференцияда иштирок этганлигини қандай ҳикоя қилганини бир эшитсангиз эди! Бу конференцияда Гейдерих «қатъий қарорга келиш», яъни яҳудийларни оммавий тарзда қиришга буйруқ берган эди. Одамлар бу конференцияга Эйхманнинг «топшириғи билан» йиғилишганди. Конференцияда сиз ҳам қатнашганмидингиз, деган мазмундаги саволга у қуйидагича жавоб берди:

«Албатта, менинг ҳам қатнашишим керак эди». Шундан сўнг у яҳудийларни қириш масаласи муҳокама қилинган пайтда энг таниқли шахслар иштирок этганлигини айтади.

«...мен статс секретарь ёки шунга ўхшаш катта раҳбарлар иштирок этган бундай конференцияни умримда биринчи марта кўришим эди. Ҳамма иш хотиржам, жуда одоб билан, майинлик билан, ортиқча гап-сўзсиз ҳал қилинди. Мажлис узоқ давом этмади. Ординарец коньяк тарқатди. Шу билан ҳаммаси тамом бўлди».

(Давоми бор).

СУД ЗАЛИДАН

Ўғри жазоланди

Равиб Ҳошимов Главпочтамтда почта кузатувчи бўлиб ишлар эди. Учинчи августда айниқса иш кўпайди. Сортировкачи буюмларни санашга улгурмади. Қанча почта солинганлигини ҳисобга олмади. Бу эса Ҳошимовга қўл келди. Ҳошимов вақтдан фойдаланиб, ҳисобга ўтказилмаган халтани машинага солди. Қопда эса 2500 сўм пул бор эди.

Ҳошимов бешинчи ҳалқада хизмат қиларди. Бу ҳалқа ҳисобида еттита алоқа бўлими бор.

Ҳошимов барча алоқа бўлимларини айланиб чиққач, 25-магазин ёнига келиб қоғозга ўралган ва устидан каноп билан боғланган халтани ўз қўшниси, магазин сотувчиси Нафиса Толиповага бериб кетди.

Ҳошимов почтамтга белгиланганидан бир ярим соат кечикиб келди. Барча кузатувчилар уни кутишмоқда эди. Аммо Ҳошимов уларнинг саволига, мен ҳеч қандай халтани кўрганим йўқ деб жавоб берди.

Орадан уч кун ўтгач, жиноят аниқланди. Милиция ходимлари Ҳошимов томонидан боққа яширилган пулни топишди. Жиноятчи ўз қилмишига иқрор бўлди.

19 октябрь куни алоқачилар клубида халқ суди иш кўрди. Р. Ҳошимов ўз қилмишига яраша жазоланиб, олти йил муддат билан қамоққа ҳукм қилинди.

Р. ЗАГРЕБНОЙ.

Чакана чайқовчилар

«Октябрь колхоз бозорида эртадан кечгача сангиб ҳар хил нарсаларни сотиб юрадиган кишилар онда-сонда бўлса-да, учраб туради. Яқинда ўшандай кишилардан бир группаси чакана чайқовчилиги учун суд қилинди.

Қора курсига биринчи бўлиб Низомий номли Педагогика институти тарих факультетининг тўртинчи курс студенти ўтирди. У 73-мактабда педагогика практикасини ўтказаётган Алиасқар Исмоилов эди. Исмоилов 19 сўм 80 тийинлик жемперга 40 сўм сўраб сотаётганда қўлга тушди. Алиаскар Исмоилов 10 сўм штраф тўлаб молини давлат ҳисобига ўтказишга ҳукм қилинди.

Анвар Асролов энди ўн саккиз ёшга кирди. Ҳеч ерда ишламайди. Ёшлигиданоқ текин пул топишга ўрганган. У бир жуфт туфлини 50 сўмдан пуллаётган вақтида дружиначилар ушлаб келишди. У халқ суди томонидан беш сутка қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

Бозорда чироқ шиша ва бошқа чакана моллар сотиб юрган Ҳаким Ҳолмуҳамедов сингарилларнинг ҳар бири ўз қилмишларига яраша халқ суди томонидан жазоланди.

И. САЙФУЛЛАЕВ, милиция младший лейтенанти.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

25 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 —П. Мериме. «Матео Фальконе» (радиоинсценировка), 18.30— Енгил куйлар, 19.20 — Қорақалпоқ куйлари, 20.00 — «Ўзбекистон қурилишларида» (рус), 20.45 — «В. И. Лениннинг атеистик тарбия ҳақидаги васиятлари», 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00 — Дунё воқеалари, 22.10 — Концерт (пахта теримида қатнашувчи шаҳарликлар учун), 22.40— Ҳамза мукофотига тавсия этилганлар. А. Қаҳҳорнинг «Синчалак» повестидан инсценировка қилинган парчалар (рус.), 23.20 —Концерт (Янги Тошкентни қураётганлар учун).

Телевидение

25 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 —**Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Дик ва унинг мушукчаси** (болалар учун), 18.40 — **Янгийўллик қаҳрамон** (телеочерк). 19.00 — **Чорвоқ чироқлари** (эшиттириш ва концерт), 19.40 — **Ҳаммаси одамларга қолади** (бадиий фильм).

21.15—**Эртанги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 21.20— **Телевизион янгиликлар**, 21.35 — **Озиқ-овқат, сув, ем-хашакни радиоактив нурлардан сақлаш (суҳбат ва кинофильм)**. 21.55— Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси олдидан. **Туркманистон шоирларининг шеърлари**, 22.15 — **Қуёшли ўлка қўшиқлари ва рақс куйлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Жасур бўлишни истайман** (болалар учун), 17.25—**Ойна ҳақида новелла, Бюрокан обсерваторияси** (ҳужжатли фильмлар), 17.55— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети тўртинчи пленуми қарорлари амалда. **Колхоз спортчилари.**

Ўзбек тилида: 18.10 — **Мактаб хабарлари**, 18.40 — **Хореография ҳақида**, 19.20 — **Франция йўлларида** (ҳужжатли фильм), 20.10 — **Тошкент янгиликлари.**

20.20 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 25/Х да **Флория Тоска**, 26/Х да **Боғчасарой фонтани.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/Х да **Мирзо Улуғбек.** 26/Х да **Қотил.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/Х да **Ёшликда берган кўнгил.**

Кинотеатрларда

25 ОКТЯБРДА

Уруш ва тинчлик (2 қисмдан иборат 1-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда).

26 Боку комиссари —«ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «ВОСТОК», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (1-залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Леди Гамильтон — «МОСКВА» (кеч соат 8 да). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 9-45 минутда).

Юк орқалаган сайёҳ — «МОСКВА» (кеч соат 6 ва 9-40 минутда). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 ва 8 да). СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун).

Поезддаги ҳодиса — «МИР» (кечқурун).

Бир планетада — «МИР» (кеч соат 7 ва 9 да).

Хун — «ДРУЖБА» (2-залда кечқурун).

ТуркВО Савдо бошқармасининг

ТОШКЕНТ САВДО-ОШПАЗЛИК ПРОФЕССИОНАЛ БИЛИМ ЮРТИ

1966/67 ўқув йили учун **ошпазлар группасига**

8-10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 22 ёшгача бўлган ва Тошкент шаҳрида яшовчилардан

ЎҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.

Билим юртига кирувчилар директор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб берадилар: мактабни тамомлаганлик ҳақида гувоҳнома, туғилганлик ҳақида гувоҳнома, 3х4 сантиметр ҳажмида 3 та фотокарточка.

Ўқувчилар умумий тартибда стипендия билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Фрунзе район, Хўжанд кўчаси, 12-уй (7. 8. 10. 11-трамвайнинг «Туркман бозор» остановкаси).

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг

МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БОШҚАРМАСИГА

старший бухгалтер-ревизор, ревизор-бухгалтерлар, бош (старший) бухгалтерлар (мустақил ҳисоботга), **старший экономистлар**

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Киров район, Кисловодск кўчаси, 80-уй, кадрлар бўлими.

АҲОЛИ, КОРХОНА РАҲБАРЛАРИ ВА ЭНЕРГЕТИКЛАРИ, УПРАВДОМЛАР, КОМЕНДАНТЛАР ВА ПРОРАБЛАР ДИҚҚАТИГА!

Э Л Е К Т Р

установкаларини эҳтиёт қилинг,

ЭЛЕКТР КАБЕЛЛАРИ ВА СИМЛАРИГА ШИКАСТ ЕТКАЗМАНГ!

СССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланган «Юқори вольтли электр тармоқларини қўриқлаш қоидалари»га мувофиқ ва электр тармоқларини шикастланишдан сақлаш мақсадида:

Кўча ва майдонларда, корхоналар территориясида ва ҳовлиларда ўзбошимча ер қазиш ёки бирор қурилиш ишларини олиб бориш тақиқланади.

Шуни эсда тутингки, электр линиялари яқинида ёки улар остида ўзбошимча ер қазиш, дарахт кесиш ва ўтқазиш аварияларга ҳамда бахтсиз ҳодисаларга сабаб бўлади, шаҳар, колхоз, завод, фабрика ва шахталарнинг электр билан таъминланишини тўхтатиб қўяди.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли Таш РЭСнинг рухсати бўлмасдан, электр линияси симлари остида алоқа линиялари, силовой ҳаво ва кабель тармоқлари қуриш тақиқланади.

Электр линияси симлари остида юқорига бирон нарса ташлаш, варрак учириш, олов ёқиш, отиш машғулотлари ўтказиш, ёғоч, пахта ва ҳоказо тахлаш қатъиян тақиқланади.

Тошкент шаҳар территориясидаги электр кабеллари ва электр узатиш линиялари яқинида бирор иш бажариш учун дастлаб Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Ободончилик бошқармасидан ва ТашРЭСдан (1 Май кўчаси, 101-уй) ёзма рухсат олиш зарур (Тошкент шаҳар ижроия комитетининг 1963 йил 28 майдаги 1-сон қарорига мувофиқ).

Берилган рухсатга мувофиқ, электр узатиш линияси яқинидаги ер қазиш ва бошқа ишларни кузатиб туриш учун, ТашРЭС ўз вакилларини юборади.

Бу вакилларни ер қазиш ишларининг бошланишидан бир кун олдин хат ёзиб ёки В-3-08-13, В-3-46-65, В-3-69-51, В-3-95-41 телефон орқали чақириш лозим.

Ўзбошимча ер қазиш ёки бирор қурилиш ишлари кўрилган тақдирда, дарҳол ТашРЭСга В-3-08-13 В-3-95-41, В-3-69-51, В-3-46-65 телефон орқали маълум қилинг.

Бу билан Сиз аварияларнинг ва одамлар билан юз бериши эҳтимол бўлган бахтсиз ҳодисаларнинг олдини оласиз.

Электркабелига, электр узатиш линияларининг симлари ва тирғакларига зарар етказишда айбдор бўлган кишилар жавобгарликка тортилади.

ТашРЭС.

„ПАРТИЯ ТУРМУШИ"—„ПАРТИЙНАЯ ЖИЗНЬ"

журналига обуна бўлинг

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг ойлик «Партия турмуши» — «Партийная жизнь» журнали ўзбек ва рус тилларида чиқади.

Журнал партия қурилиши масалаларини, маҳаллий партия ташкилотларининг ижобий тажрибаси ва иш практикасини кенг ёритади.

Партия ходимлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, коммунистлар, барча журналхонлар журнал саҳифаларида кўпгина фойдали ва мароқли мақолаларни ўқий оладилар.

Журналда: **«Хўжаликка раҳбарлик», «Ташкилий-партиявий иш», «Партия ташкилоти секретари минбари», «Идеология иши ва ҳаёт», «Хат ва хабарлар» ва бошқа шу каби доимий бўлимлар бор.**

Бу бўлимларда бериладиган мақолалар ва хабарларда КПСС XXIII съезди қарорлари муносабати билан партия қурилишининг, хўжаликка раҳбарликнинг энг муҳим масалалари, идеология иши ташкил этиш тажрибалари, Советлар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари фаолияти ёритилади, партия комитетларининг иш услуби ва методлари ҳақида, илғор кишилар ҳақида ҳикоя қилинади.

Бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш, уларга район, шаҳар ва область партия комитетлари томонидан раҳбарлик қилиш масалалари журнал саҳифаларида алоҳида ўрин эгаллайди.

Мунтазам бериб туриладиган бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг мақолаларида улар ўз фикр ва мулоҳазаларини баён қиладилар, тажриба алмашадилар.

Янги йилдан бошлаб журналда бригада партия ташкилотлари секретарларининг сиртқи семинари очилади.

Ўқувчилар журналнинг «Партия хроникаси» бўлимида маҳаллий партия ташкилотларининг ҳаёти ва фаолиятидаги янгиликлар билан танишадилар.

Булардан ташқари, журналда матбуот обзори, янги китоб ва брошюраларга тақризлар бериб борилади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли

БИРЛАШГАН ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА ДИРЕКЦИЯСИ

ҳузурида очилган 2 йиллик

С Т У Д И Я Г А

ўрта маълумотли, 18 ёшдан 25 ёшгача бўлган **йигит ва қизлар**

қабул қилинади

Студия **ашулачилар, лапарчилар, раққосалар, конферанс ва бошқа шу каби мутаҳассислар тайёрлайди.**

Студияга қабул қилинганлар стипендия билан таъминланади.

Ўзбек давлат филармонияси ва эстрадасининг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10-уй.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИ (ЦУМ)

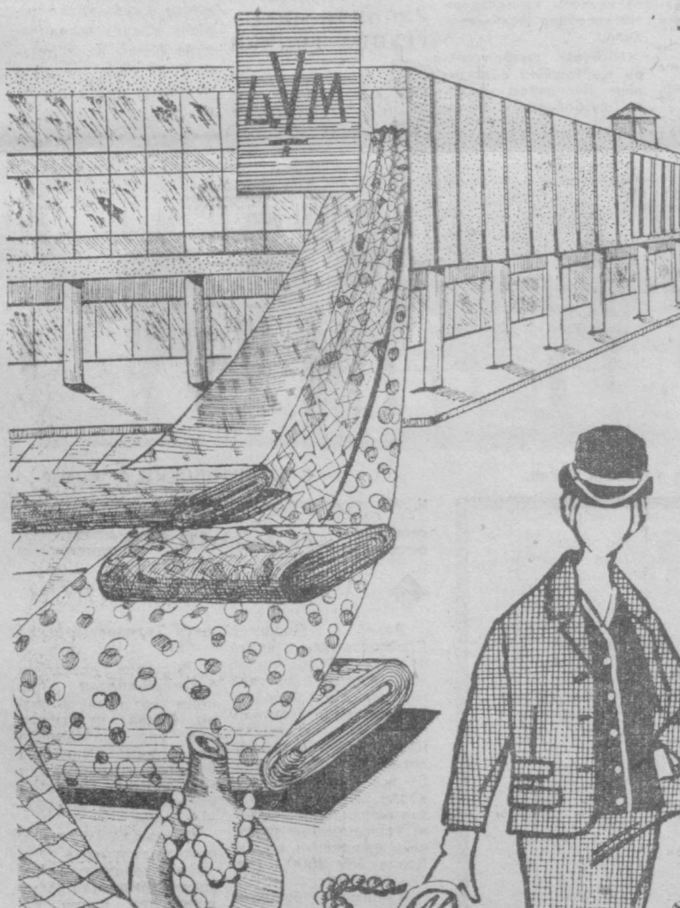

ОКТЯБРЬ БАЙРАМИГА СОВҒА ҚИЛИШ УЧУН ВА КУЗ-ҚИШ МАВСУМИГА

ҲАР ХИЛ ҚУЙИДАГИ ТОВАРЛАРНИ СОТМОҚДА

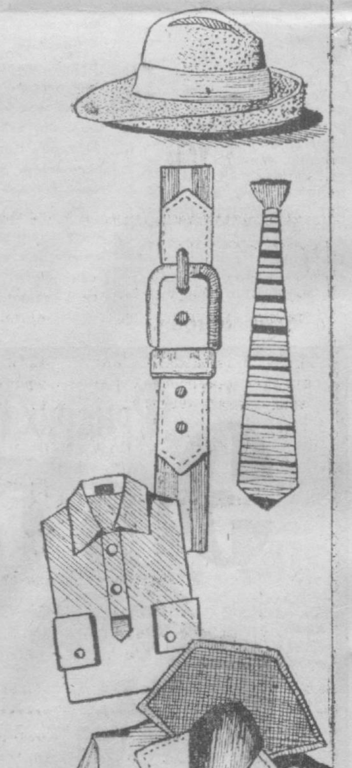

ЖУН ГАЗЛАМАЛАР,

ЖУН АРАЛАШ ГАЗЛАМАЛАР, ТАБИИЙ ВА СУНЪИЙ ШОЙИЛАР, ИП ГАЗЛАМАЛАР ВА ДОНАЛИ ТЎҚИМАЧИЛИК БУЮМЛАРИ.

ЭРКАК ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР УЧУН ТУРЛИ ХИЛ МОДЕЛЬ ВА РАНГДА

ТИКИЛГАН БУЮМЛАР:

ПАЛЬТОЛАР, ПЛАЩЛАР, КОСТЮМЛАР, КЎЙЛАКЛАР, КЎЙЛАК-КОСТЮМЛАР, БОШ КИЙИМЛАРИ.

ЧАРМ ПОЙАФЗАЛ,

ГАЗЛАМА АРАЛАШ КОМБИНАЦИЯЛАШТИРИЛГАН ВА РЕЗИН ПОЙАФЗАЛ, ХОТИН-ҚИЗ ЭТИКЧАЛАРИ, БОТИНКЛАР ВА ГАЛОШЛАР.

ТРИКОТАЖ БУЮМЛАР:

ЭРКАКЛАР УЧУН ЖЕМПЕРЛАР, КЎЙЛАКЛАР, ХОТИН-ҚИЗЛАР УЧУН ЖАКЕТЛАР, ГАРНИТУРАЛАР.

ШИША ХРУСТАЛЬ ВА ЧИННИ ИДИШ-ТОВОҚ

ГАЛАНТЕРИЯ, ПАРФЮМЕРИЯ-КОСМЕТИКА ТОВАРЛАРИ.

ЗАРГАРЛИК МОЛЛАРИ.

АЁЛБОП ВА ЭРКАКБОП БУЮМЛАРИ.

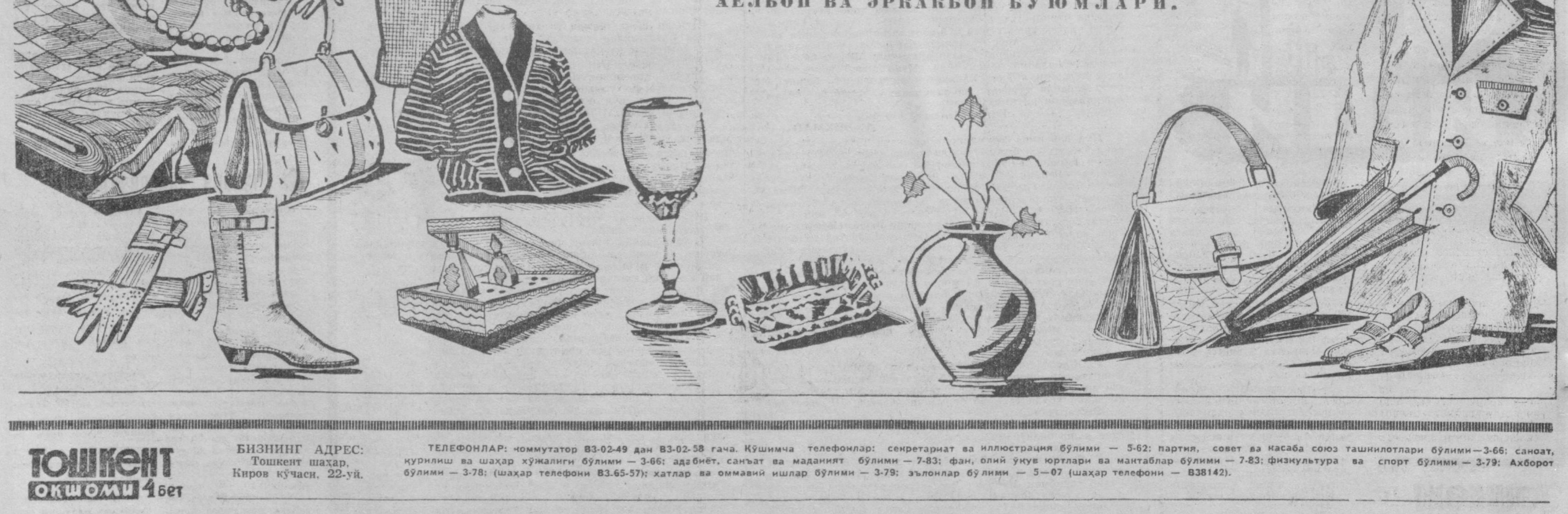

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 22-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор В3-02-49 дан В3-02-58 гача. Қўшимча телефонлар: секретариат ва иллюстрация бўлими — 5-62; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бўлими—3-66; саноат, қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлими — 3-66; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 7-83; фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими — 7-83; физкультура ва спорт бўлими — 3-79; Ахборот бўлими — 3-78; (шаҳар телефони В3-65-57); хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 3-79; эълонлар бўлими — 5—07 (шаҳар телефони — В38142).

25 ОКТЯБРЬ, 1966 ЙИЛ. Р. 13716 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр. Г. 27880.